

Sköna maj

LUNDS STUDENTSÅNGARE

Sköna maj

LUNDS STUDENTSÅNGARE

1. Längtan till landet	1.50	6. Serenad (Stjärnorna tindra)	1.30
Musik: Otto Lindblad (1809–1864)		Musik: Jacob Axel Josephson (1818–1880)	
Text: Herman Sätherberg (1812–1897)		Text: Jacob Axel Josephson (1818–1880)	
Förlag: Nordiska Musikförlaget, Stockholm		Förlag: Nordiska Musikförlaget, Stockholm	
2. Majsång (O hur härligt majsol ler)	1.45	7. Vårsång (Värliga vindar draga)	1.08
Musik: Frederik Kuhlau (1786–1832)		Musik: Jacob Axel Josephson (1818–1880)	
Text: Johann Heinrich Voss (1751–1826)		Text: Frithiof Grafström (1827–1883)	
Fri översättning till svenska:		Förlag: Nordiska Musikförlaget, Stockholm	
Carl Wilhelm Böttiger (1807–1878)			
Förlag: Nordiska Musikförlaget, Stockholm		8. Under rönn och syrén	3.28
3. Vårsång (Glad såsom fågeln)	1.29	Musik: Herman Palm (1863–1942)	
Musik: Prins Gustaf (1827–1852)		Text: Zacharias Topelius (1818–1898)	
Text: Herman Sätherberg (1812–1897)		Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm	
Förlag: Nordiska Musikförlaget, Stockholm		9. Studentsången	1.36
4. Liten fågel	1.16	(Sjungom studentens lyckliga dag)	
Musik: Otto Lindblad (1809–1864)		Musik: Prins Gustaf (1827–1852)	
Text: Per Daniel Amadeus Atterbom (1790–1855)		Text: Herman Sätherberg (1812–1897)	
Förlag: Nordiska Musikförlaget, Stockholm		Förlag: Nordiska Musikförlaget, Stockholm	
5. Uti vår hage	2.35	10. Sången om våren	1.44
Musik: Folkvisa från Gotland		Musik: Carl Hervelius (f. 1926)	
Text: Svensk trad.		Text: Niklas Törnlund (f. 1950)	
Arrangör: Hugo Alfvén (1872–1960)		Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm	
Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm.			

11. Vårvindar friska Musik: Svensk trad. Text: Euphrosyne [pseudonym för Julia Nyberg (1785-1854)] Arrangör: August Jahnke (1821-1890) Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm	1.43	16. De gamle (Så sætter vi piben i ovnens krog) Musik: Carl Nielsen (1865-1931) Text: Aage Berntsen (1885-1952) Förlag: Wilhelm Hansen, København	1.48
12. Majsång (Sköna maj, välkommen) Musik: Lars Magnus Béen (1820-1905) Text: Johan Ludvig Runeberg (1804-1847) Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm	4.19	17. Saa tag mit hjerte Musik: Hugo Alfvén (1872-1960) Text: Tove Ditlevsen (1917-1976) Körsats: Joel Bexelius (f. 1975) Solist: Olle Persson, baryton	3.51
13. Kung Liljekonvalje Musik: David Wikander (1884-1955) Text: Gustaf Fröding (1860-1911) Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm	3.30	18. Aftonen (Skogen står tyst) Musik: Hugo Alfvén (1872-1960) Text: Herman Säterberg (1812-1897) Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm	4.37
14. Till havs (opus 84:5) Musik: Jean Sibelius (1865-1957) Text: Jonatan Reuter (1859-1947) Förlag: Gehrmans Musikförlag, C.G. 5545	2.12	19. Finsk idyll Musik: Wilhelm Peterson-Berger (1867-1942) Text: Johan Ludvig Runeberg (1804-1877) Förlag: Gehrmans Musikförlag, Stockholm Solist: Olle Persson, baryton	10.34
15. Aftenstemning Musik: Carl Nielsen (1865-1931) Text: Matthias Claudius (1740-1815) Översättning till danska: Carsten Hauch (1790-1872) Förlag: Wilhelm Hansen, København	2.53		

Den som gärna sett på och lyssnat till tv-programmet "I vårsolens glans", ibland kallat "Lundastudenterna hälsar våren" kan glädjas åt de nio första spåren på den här cd:n. De följer hela vårprogrammet så som det framförts med få eller inga ändringar på Universitetets trappa i många decennier. De flesta svenska mansköror har dessa älskade vårsånger på repertoaren, men Lunds Studentsångare har gjort dem till en rituell beståndsdel i svenskt musikaliskt värfirande.

Två av sångerna är komponerade av körens grundare, Otto Lindblad (1809–1864). "Längtan till landet" har inledningsorden "Vinter rasat ut" – dikten är skriven av en lundastudent, Herman Säterberg, som tillhörde den lindbladiska sångarkretsen och efter studietiden tjänstgjorde som läkare. Den andra sången har en text med anknytning till Uppsala: P D A Atterboms "Liten fågel", som körvisas mer känd under namnet "Till skogs".

Från Danmark har Frederik (Friedrich) Kuhlaus (1786–1832) "O hur härligt majsol ler" hämtats. Kuhlau var inflyttad till Danmark från Tyskland och en viktig faktor i Köpenhamns musikliv, t ex genom sina operor och sångspelet "Elverhöj", en dansk nationalklenod. För den svenska översättningen av "O du skönn, skönn Maj" svarade Esaias Tegnér's svärson Carl Wilhelm Böttiger, poet och språkman.

Till 1800-talets unga musikbegävningar hörde utan tvekan Prins Gustaf (1827–1852), andre son till Oscar I, kallad "Sångarprinsen". Hans levnad blev kort: han dog 25 år gammal. Då hade han hunnit studera i Uppsala och Kristiania (Oslo), där han avled. I Uppsala tillhörde han de sång- och musikkretsar som blomstrade tack vare bl a Erik

Gustaf Geijer, J A Josephson, Gunnar Wennerberg och Ivar Hallström. En klassiker är Prins Gustafs "Vårsång" med den välkända texten "Glad såsom fågeln i morgonstunden" och dess slutkläm: "uti vårsolens glans". Också den texten har flutit ur Herman Säterbergs penna, liksom "Student-sången", "Sångarprinsens" andra lyckokast. Texten är skriven i efterhand till Prinsens klämmiga marschmelodi. Första strofen präglas av allmän ungdomsoptimism medan den andra, numera aldrig sjungen, är ett blodigt patriotiskt stycke.

Hugo Alfvén (1872–1960) var en ledande företrädare för den svenska nationalromantiken. Det räcker med att som exempel nämna orkester-rapsodin "Midsommarvaka". Som kördirigent försåg han också sina ensembler med lämplig repertoar, t ex folkvisearrangemang. "Uti vår hage" är ett sådant, som egentligen torde gå tillbaka på en äldre förlaga. Melodin har ansetts stamma från Gotland, men det är tveksamt. Omkvädets text kan spåras tillbaka till 1600-talet. Alfvén var anförare för Orphei Drängar under åren 1910–1947 och kunde använda denna kör som en röstorgel. "Aftonen", till Säterbergs text, med dess fridfulla nynnande ton och lantliga stämning är ett gott exempel. Till Hugo Alfvéns senare kompositioner hör romansen "Så tag mit hjerte" med dansk text av Tove Ditlevsen. Den är daterad "Tibble 1 augusti 1946". Här framförs den med barytonsolo av Olle Persson i manskörsarrangemang av Joel Axel Belxelius.

Domkyrkoorganisten Jacob Axel Josephson (1818–1880) blev Orphei Drängars ledare 1854 och kvarstod till sin död. Som kompositör ägnade han sig först och främst åt vokalmusik; de båda fyrstämmiga sångerna "Serenad" och "Värliga vindar draga"

hör till vårsångens evergreens.

Med Lunds Studentsångförenings signaturmelodi, Herman Palms (1863–1942) "Under rönn och syren", eller "Blommande sköna dalar", avrundas den lundensiska vårkonserten. Palm skall ha skrivit sången redan under sin tid som gymnast i Skara. Han blev sedermera kyrkomusiker och präst. Texten kommer från Finland: ett urval av strofer som ingår i diktcykeln "Sylvias visor", skriven av sagofarbrorn och historikern Zacharias Topelius.

För att försöka åstadkomma en aktualisering av värrepartoaren utlyste Lunds Studentsångförening 2003 en kompositionstävling. Den förelagda uppgiften var att tonsätta en dikt av lundaskalden Niklas Törnlund, "Sången om våren". Förstapriset erövrades av Carl Havelius (1926), organist och körledare i Borås 1961–68 och därefter i Malmö S:t Petri 1969–1991. Sången har redan tagits upp av flera svenska manskörer och framförts som "extranummer" i tv-sändningen från Lund, första gången 2004.

"Vårvindar friska" kallas också "Molltoner från Norrland". Sången är en "folkvisa" med text från 1830 av Julia Nyberg, signaturen Euphrosyne. Dess äldsta källa är möjligen en melodi från Norrland.

Lars Magnus Béen (1820–1905) är känd blott för sin "Majsång", "Sköna maj, välkommen", som hör till valborgsbrasornas obligatoriska sågnummer i hela landet. Texten är av Johan Ludvig Runeberg. Tonsättaren startade sin musikaliska bana som militär-musiker och blev stabstrumpetare vid ett husarregemente 1844. Sedermera avancerade han till organist i Allerum och Fleninge i Helsingborgstrakten.

Till en annan kvalitetskategori hör David Wikanders (1884–1955) tonsättning av Gustaf Frödings

elegiska dikt "Kung Liljekonvalje", som ingår i sviten "Strövtåg i hembygden". Den tillkom 1919. Wikander var 1920–52 organist i Storkyrkan i Stockholm.

Jean Sibelius (1865–1957) modersmål var faktiskt svenska, även om mycket i hans musik talar om förankring i finsk mytologi. Den friska finlands-svenska marinmålningen "Till havs" av skalden och matematikläraren Jonatan Reuter är mest känd som Jussi Björlings bravuraria med Gustaf Nordqvists toner. Sibelius manskörsversion (ur opus 84) är lite äldre, den tillkom 1915.

Carl Nielsen (1865–1931) har bidragit till manskörsrepartoaren med ett litet antal kompositioner. Den rofyllda "Aftenstemning" är ett fristående stycke med ursprungligen tysk text av Mathias Claudius i dansk tolkning av Carsten Hauch. I den lyriska humoresken "Fynsk forår" från 1921 ingår den maktiga manskörsatsen "De gamle maendens sang" med text av Aage Berntsen: "Så sætter vi piben i ovnsens kro".

Vid sidan av Alfvén var Wilhelm Peterson-Berger (1867–1942) en typisk representant för melodiös nationalromantisk stil. I den episka sång från 1903 som tonsättaren kallade "Finsk idyll" har han emellertid vänt sig till Johan Ludvig Runebergs "Idyll och epigram" för textinspiration. Idyllen serverar en frodig folkklivsskildring om den övermodige unge hjälten Paavo som vill mäta sina krafter med bygdens alla raska drängar. De kan inte bringa honom på fall, det kan bara den fagra Anna, "Vacker som en morgon till att påse", med sin snärjande förförelse. Därför får hon både Paavos hand och hemman, hjordar och silverskatter, varefter bröllop stundar. Olle Persson är solist i den godmodiga berättelsen.

Lunds Studentsångförening

Lunds Studentsångförening räknar sin historia från 1831. Under 1830-talet organiserade Otto Lindblad körsången bland universitetets studenter och så bildades en manskör, som är verksam än idag. Därmed är Lunds Studentsångförening en av Sveriges och Skandinavien äldsta kvarlevande körer. 2006 firar Studentsångarna sitt 175-årsjubileum – den här cd:n är ett led i jubileet och fångar en rad sånger som man allmänt förknippar med svensk manskörstradition.

Otto Lindblad härstammade från ett prästhem i Småland. Efter gymnasiestudier i Växjö, där han väckte biskop Esaias Tegnér's uppmärksamhet tack vare musikaliska färdigheter, kom han 1829 till Lund för att studera. Under de många lundaåren drog han sig fram som informator, genom tillfälliga anslag eller med "extraknäck" som violinist vid borgerskapets baler. Han avlade även efterhand examen och blev filosofie magister 1844. Med en kvartett sångare företog Lindblad Studentsångarnas första "sångarfärd", en vidlyftig resa som tog flera månader: till fots, med hästskjuts eller ångbåt hem-sökte södra och mellersta Sverige. Därmed spreds ryktet om lundasången i vidare kretsar.

Till sist tvang honom ekonomin att lämna universitetet och han installerade sig 1847 som klockare i Norra Mellby, inte långt från Lund. Där blev han något av pionjär genom att grunda en kyrkokör. Vid viktiga tillfällen återvände han till posten som lundasångens anförare, t ex när de studentskandinavistiska mötena avhölls.

Tiden efter Lindblad hade kören inte samma genomslagskraft men utgjorde en viktig del i det studentikosa levernet och i borgerskapets nöjen.

Med Henrik Möller (1852–1918) fick LSS en anförare med större musikalisk kapacitet. Under hans tid (1881) kunde kören flytta in i Sångsalen på Akademiska Föreningen, vilken alljämt är student-sångarnas hemvist.

Med Alfred "Fader" Berg (1857–1929) placerade sig Lundasången återigen på den nationella musikaliska kartan och 1904 kunde kören företa sin första färd till USA. "Fader" Bergs epok som dirigent (1891–1925) sammanföll i stort med nationalromantikens blomstring. Den blandning av patriotism och naturlyrik, serenad och kalas som då präglade repertoaren blev för lång tid stilbildande inom svensk manskörstradition.

Bland 1900-talets främsta ledare för lundasången skall nämnas Josef Hedar (1894–1960), som också bidrog med sobra manskörskompositioner, och Axel Melander (1913–1999), som under expansiva år på 1960-talet kunde blicka ut över en kör på mer än hundra sångare.

1924 sändes Studentsångarnas vårkonsert den 1 maj för första gången i radio. Från 1974 och framöver har den haft sin plats även i televisionen. Det har inneburit att Lundasången funnit en särskild plats i det svenska folkskiktet. För många har det blivit en fast sed att med televisionens och Studentsångarnas hjälp fira vårens ankomst. Programmet "Lundastudenterna hälsar våren" eller "I vårsolens glans" har varit ett av denna dags mest betittade i Sverige. En stark opinion önskar att Sveriges Television vidmakthåller denna tradition.

Under Folke Bohlins tid som dirigent (1972–1985) fick Lunds Studentsångförening en mera professionell profil och tog ansvar för en förnyelse av manskörsrepertoaren. Så gott som varje år har kören

uruppfört nya verk av betydande svenska tonsättare, samtidigt som man – med Folke Bohlin, Bengt Hall (1986–87) och Janåke Larson som ledare (1988–98) – kunnat göra konsertturnéer till åtskilliga europeiska länder, liksom till USA, Asien och Australien. LSS har också gjort talrika grammofoninspelningar samt samarbetat med flera professionella symfoniorkestrar.

Mats Paulson

Mats Paulson har varit anförare för Lunds Student-sångförening sedan 1999. Han är utbildad vid Musikhögskolan i Malmö och har studerat bl a för Dan-Olof Stenlund. Manskörsången har han i blodet: hans far var dirigent för Kvartettsångsällskapet i Helsingborg, och den posten har han själv också beklätt. Mats Paulson har vidare verkat som kapellmästare och repetitör vid Malmö Opera och Musikteater.

Olle Persson

Olle Persson är utbildad vid Musikhögskolan i Stockholm och numera en mycket efterfrågad baryton med bred erfarenhet av både opera, oratorium och romanssång. Han har bl a sjungit Scarpia i "Tosca", Don Giovanni samt Figaro i "Barberaren i Sevilla", jämte viktiga roller i samtida musikdramatisk repertoar. Olle Persson har vid flera tillfällen varit solist med Lunds Studentsångförening vid konserter i Lund och på turnéer. Han har också tidigare medverkat på skiva med lundasångarna.

Lund University Male Voice Choir

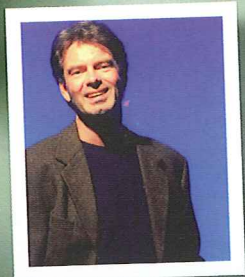
Lund University Male Voice Choir (Lunds Studentsång-förening) was founded in 1831 and is thus one of Sweden's longest-established choirs. As its members have always been drawn from a classical university environment, it remains to this day a male-voice choir. The choir's founder, Otto Lindblad, is well known in Scandinavia as a composer of popular songs.

From the start, the choir's repertoire consisted of spring songs, serenades, drinking songs and patriotic pieces. Like other student choirs in Scandinavia, the Lund University Male Voice Choir also reflected the nineteenth-century political agenda – 'student Scandinavianism'.

In recent years the choir has broadened its artistic horizons, and it regularly premièrés of new works by eminent Swedish composers. Over the years the Lund University Male Voice Choir has undertaken tours to many countries in Europe and Asia as well as North America and Australia. It collaborates with major symphony orchestras and has made a number of recordings.

There is a deeply rooted tradition in the Nordic countries of greeting the coming of spring in song. For many years the Lund University Male Voice Choir has given a May Day concert on the steps of Lund University, with the splendid magnolias in full bloom. Recurrent themes in the Romantic songs are springtime and nature. The rich traditions of this repertoire, and also national romanticism, form the cornerstone of this recording.

Translation: Andrew Barnet

Olle Persson, baryton

Mats Paulson, dirigent

Lunds Studentsångförening

8.557994

Svensk text

In English

Sköna maj

LUNDS STUDENTSÅNGARE

1. Längtan till landet	1.50	11. Vårvindar friska	1.43
2. Majsång (O hur härligt majsol ler)	1.45	12. Majsång (Sköna maj, välkommen)	4.19
3. Vårsång (Glad såsom fågeln)	1.29	13. Kung Liljekonvalje	3.30
4. Liten fågel	1.16	14. Till havs (opus 84:5)	2.12
5. Uti vår hage	2.35	15. Aftenstemning	2.53
6. Serenad (Stjärnorna tindra)	1.30	16. De gamle (Så sætter vi piben i ovnens krog)	1.48
7. Vårsång (Vårliga vindar draga)	1.08	17. Saa tag mit hjerte	3.51
8. Under rönn och syren	3.28	18. Aftonen (Skogen står tyst)	4.37
9. Studentsången	1.36	19. Finsk idyll	10.34
10. Sången om våren	1.44		

Playing time: 53.56

Recorded in Malmö Concert Hall, June 2005
 Recording engineer: Håkan Sjögren, SonoConsult
 Music notes by Carlhåkan Larsén
 Cover picture: Taesam Do/Scanpix
 Cover: Idé-bild Reklambyrå
 www.naxos.com
 © & © 2006 Naxos Rights International Ltd.

7 47313 29942 3